

Podsumowanie programu edukacyjnego „ZNAMIĘ! Znam je?” w województwie podkarpackim w roku szkolnym 2024/2025

W roku szkolnym 2024/2025 na terenie województwa podkarpackiego już po raz kolejny realizowany był program edukacyjny „Znamię! Znam je? – czyli co musisz wiedzieć o czerniaku skóry”, którego organizatorami są Państwowa Inspekcja Sanitarna oraz Fundacja Gwiazda Nadziei. Celem inicjatywy jest podnoszenie świadomości na temat czerniaka – jednego z najbardziej niebezpiecznych nowotworów skóry – oraz nauka skutecznych metod profilaktyki i samobadania skóry.

Tegoroczna edycja objęła swoim zasięgiem **151 szkół z całego województwa:**

- **116 szkół ponadpodstawowych,**
- **35 szkół podstawowych.**

Łącznie w programie uczestniczyło **14 418 uczniów z 547 klas**, a dodatkowo w działania edukacyjne włączono także **4 445 rodziców i opiekunów**.

Czego uczył program?

Podczas zajęć młodzież zdobywała praktyczną wiedzę na temat:

- samobadania skóry,
- zasad rozpoznawania niepokojących zmian według kryteriów **ABCDE czerniaka**,
- czynników ryzyka rozwoju nowotworów skóry,
- zasad profilaktyki i bezpiecznego korzystania ze słońca,
- zagrożeń związanych z nadmiernym opalaniem, szczególnie w solarium.

Program od lat wpisuje się w **systematyczną edukację prozdrowotną** na różnych poziomach kształcenia. Szczególnie istotny staje się w okresie przedwakacyjnym, kiedy dzieci i młodzież spędzają więcej czasu na świeżym powietrzu, a temat ochrony skóry przed słońcem nabiera szczególnego znaczenia.

Konkurs „Jak TY chronisz się przed słońcem?”

Aby jeszcze bardziej zaangażować młodzież, w województwie podkarpackim zorganizowano konkurs na rolkę (filmik typu reels) pod hasłem: **„Jak TY chronisz się przed słońcem?”**

Jego celem było:

- poszerzenie wiedzy o profilaktyce raka skóry,
- wskazanie czynników ryzyka zachorowania na czerniaka,
- promocja zdrowych nawyków z wykorzystaniem nowoczesnych form komunikacji w mediach społecznościowych.

Uczestnikami byli uczniowie klas 6–8 szkół podstawowych oraz młodzież ze szkół ponadpodstawowych. Młodzi twórcy samodzielnie nagrywali i montowali krótkie filmy, pokazując, jak dbają o ochronę skóry przed słońcem.

Do konkursu zgłoszono **23** prace z **15** szkół podstawowych i ponadpodstawowych województwa. Decyzją Komisji Konkursowej przyznano **pięć równorzędnych nagród** oraz **jedno wyróżnienie**.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli:

- Wojewoda Podkarpacki,
- Marszałek Województwa Podkarpackiego,
- Podkarpacki Kurator Oświaty.

Promocja programu

Działania związane z programem były szeroko promowane:

- na stronach internetowych szkół i placówek oświatowych,
- w mediach społecznościowych,\
- na portalach Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Tematyka ochrony skóry przed promieniowaniem UV pojawiała się także w ramach ogólnopolskiej akcji „**Bezpieczne wakacje**”, podczas której edukowano zarówno rodziców i opiekunów, jak i uczestników kolonii i obozów.

Rezultaty i opinie

Analiza tegorocznej edycji pokazuje, że zainteresowanie programem utrzymuje się na **bardzo wysokim poziomie**. W tym roku do grona realizatorów dołączyło aż **35 szkół podstawowych**, które przeprowadziły zajęcia w starszych klasach. To wyraźny sygnał, że temat profilaktyki nowotworów skóry staje się coraz ważniejszy także wśród młodszych uczniów.

Dużym atutem tegorocznej edycji były materiały dydaktyczne – plakaty, ulotki, a także **film edukacyjny**, który w przystępny i atrakcyjny sposób przybliżał tematykę czerniaka i ochrony skóry.

Nauczyciele prowadzący zajęcia ocenili program bardzo wysoko. W swoich opiniach podkreślali jego praktyczny charakter, atrakcyjną formę przekazu oraz realny wpływ na wzrost świadomości uczniów. Aż 87% ankietowanych nauczycieli zadeklarowało chęć kontynuacji programu w kolejnych latach szkolnych, traktując go jako cenne uzupełnienie edukacji zdrowotnej i skuteczne narzędzie profilaktyki onkologicznej.

Podsumowanie

Tegoroczna edycja programu „**Znamie! Znam je?**” ponownie potwierdziła, że edukacja w zakresie profilaktyki czerniaka i ochrony skóry jest potrzebna i cieszy się ogromnym zainteresowaniem młodych ludzi. Dzięki różnorodnym materiałom, filmowi edukacyjnemu i

nowoczesnym formom angażowania uczniów, takim jak konkurs na rolkę, udało się dotrzeć do szerokiego grona odbiorców i zwiększyć świadomość na temat zagrożeń związanych z nadmierną ekspozycją na słońce.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom, nauczycielom i koordynatorom za aktywny udział i zaangażowanie. Już dziś zapraszamy do kolejnej edycji programu!

Przebieg realizacji programu przez 3 ostatnie edycje w liczbach:

	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Liczba szkół	117	135	151
Liczba klas	386	611	547
Liczba uczniów	9 931	14 172	14 418
Wizytacje	70	80	74
Oddane kwestionariusze	111	126	134
Liczba rodziców w programie	2 441	6 168	4 445